

12. Бовыкин В.И. Очерки истории внешней политики России. Конец XIX в. – 1917 г. – Москва, 1960. – 215 с.
13. Лившин Я.И. Монополии в экономике России. Экономика организации и политика монопольного капитала / Я.И. Лившин. – Москва: Соцгиз, 1961. – 447 с.
14. Бескровный Л. Армия и флот России в начале XX века. Очерки военно-экономического потенциала / Л. Бескровный – Москва : Наука, 1986. – 240 с.
15. Хусаинов Ф.И. Нерегулируемые железнодорожные тарифы: российский опыт 1850–1880-х годов / Ф.И. Хусаинов // Бюллетень транспортной информации. – 2009. – № 8. – С.15–22.
16. Под флагом России: История зарождения и развития морского флота. – Москва : Согласие, 1995. – 568 с.

Петрученко А.А. С.Ю. Витте о значении железных дорог в становлении и развитии торговой мореходности

В статье представлено процесс взаимоотношений железных дорог и морских портов. В основе анализа статья С.Ю. Витте «Русские порты и железнодорожные тарифы». С.Ю. Витте стремился выяснить насколько является справедливой критика действующей на то время тарифной политики Юго-Западных железных дорог и выяснить, в какой мере действительно интересы отечественных портов могут быть поддержаны железнодорожными тарифами. В первую очередь Сергей Юлиевич сделал акцент на том, что данный вопрос должен полностью решаться исключительно на государственном уровне. Он был убежден, что нужна четкая норма, которая бы устанавливала общие правила для всех, без исключения, железных дорог, независимо от форм собственности. Ведь железная дорога не может произвольно распоряжаться движением грузов, она должна работать в соответствии с общественно-хозяйственными законами.

Ключевые слова: железная дорога, порт, тарифы, экономическая политика, промышленность.

Petruchenko A.A. S.Vitte about the importance of railways in the formation and development of commercial seaworthiness

The article presents the process of relations between railways and sea ports. The analysis is based on the article by S.Vitte «Russian ports and railway tariffs». S.Vitte tried to find out how fair the criticism of the current tariff policy of the South-Western Railways was and to find out to what extent the interests of domestic ports could really be supported by railroad tariffs. First and foremost, Sergei Julievich emphasized that this issue should be fully addressed exclusively at the state level. He was convinced that a clear norm was needed that would establish general rules for all, without exception, railways, regardless of the form of ownership. After all, the railway cannot arbitrarily dispose of the movement of goods, it must work in accordance with social-economic laws.

Keywords: railway, port, tariffs, economic policy, industry.

УДК 656.07:929 (Посьєт)
Пилипчук О.Я., Стрелко О.Г.

**КОСТЯНТИН МИКОЛАЙОВИЧ ПОСЬЄТ (1819–1899):
ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ
(до 200-річчя від дня народження)**

Стаття присвячена життю та діяльності визначного російського вченого, адмірала, Міністра шляхів сполучення (1874–1888) Костянтина Миколайовича Посьєта (1819–1899). В короткій біографічній розповіді зроблено наголос на його морській діяльності, навколос-

вітніх подорожах, на його керуванні Міністерством шляхів сполучення Російської імперії протягом 14 років. Висвітлено внесок вченого у будівництво портів та водних каналів, будівництво залізниць, зокрема Транссибірської магістралі. У статті перелічені всі починання К.М. Посьєта з реконструкції транспортної системи в Російській імперії.

Ключові слова: К.М. Посьєт, морський флот, залізничний транспорт, інфраструктура країни, транспортне адміністрування.

Костянтин Миколайович Посьєт – видатний діяч російського флоту, генерал-ад'ютант (1866), Міністр шляхів сполучення (1874–1888), адмірал (1882), член Державної Ради Російської імперії (1888). За його керування Міністерством шляхів сполучення було побудовано понад 9 тис. км залізничних колій, було затверджено перший Статут російських залізниць, розширені і побудовані нові морські канали, відкрито Морський канал у Санкт-Петербурзі. Костянтин Миколайович брав активну участь в організації Товариства рятування на водах (був його першим очільником). Посьєту була присуджена Демидівська премія Петербурзької академії наук. Його іменем названо затоку у Приморському краї, а також його ім'я має поселення в цьому ж краї. Цей, далеко не повний, перелік характеристик Костянтина Миколайовича вражає. Як і вражає його успішна військово-морська та управлінська кар'єра. Одинадцятий за чергою Міністр шляхів сполучення Російської імперії, К.М. Посьєт став єдиним міністром серед керівників Міністерства – міністром-моряком [1].

Народився Костянтин Миколайович Посьєт 21 грудня 1819 р. у Великому князівстві Фінляндському у сім'ї морського офіцера. Його сім'я належала до давнього роду французьких дворян.

Його прадід П'єр Посьєт де Росс'є був запрошений імператором Росії Петром I на російську службу з метою розведення виноградників поблизу м. Астрахані (помер у 1720 р.). Він будував кораблі Каспійської флотилії і навіть дослужився до Начальника Астраханського Адміралтейства.

Дідусь – Іван Посьєт став Директором контори виноградників Астраханської округи (1723–1752). У чині капітана брав участь у російсько-турецькій війні 1739 р. на Азовському морі.

Батько Костянтина Миколайовича – Ніколя, який вже закінчив Морський Корпус у Санкт-Петербурзі, став першим Командиром так званого Фінського Флотського Екіпажу. Прожив недовго і помер у 1830 році.

У ранньому віці (11 років) Костянтин Посьєт обирає морську справу і стає гардемариним. У 16 років (1835) він із відзнакою закінчив Морський кадетський корпус у Санкт-Петербурзі. Отримавши чин мічмана, відразу почав служити на флоті, обравши для себе спеціальність «морська артилерія». З цього часу розпочалася успішна військово-морська кар'єра Костянтина Посьєта [2].

Так, у 1840 р. він закінчив Офіцерські класи і отримав чин лейтенанта флоту. Через рік, у складі флоту перебував у Білому і Балтійському морях, здійснював гідрографічні роботи у Фінській затоці. У 1842 р. він здобував досвід далеких походів у море (Архангельськ–Кронштадт), виконував обов'язки командира транспорту «Твереця». В цей час молодий К. Посьєт знайомиться з учнем визначного адмірала М.П. Лазарєва – контр-адміралом Є.В. Путятіним. За участь

у поході фрегата «Аврора» до Англії отримав чин капітан-лейтенанта. Під час плавання цього фрегата він отримав наказ від контр-адмірала Є.В. Путятіна підготувати рапорт «Про перетворення російського артилерійського вчення на кораблях» (1844).

У 1845 р. застосував «Нове вчення» на кораблі «Воля» Балтійського флоту, а у 1846 р. – на Чорноморському флоті. У 1847 р. Костянтин Посьєт публікує свою книгу «Артилерійське вчення». Вона отримала схвальні відгуки від дуже авторитетних на той час контр-адміралів В.О. Корнілова, С.П. Нахімова і М.П. Лазарева. Дана книга містила відомості про практичну організацію артилерійської служби на іноземних кораблях. Завдяки появі цієї книги збільшилася артилерійська потужність вітчизняних військових кораблів, що забезпечило успіх бойових операцій російської армії біля берегів Кавказу. За такий внесок у перемогу російських військ Костянтин Посьєта нагородили орденом – Хрестом «За підкорення Кавказу», як учасника Кавказької війни. В паспорті до нагороди було записано: «удосконалена його працею морська артилерія дуже допомогла під час висадки десанту у битвах біля берегів Кавказу».

У 1849 р. К.М. Посьєт випускає другу свою книгу «Озброєння бойових кораблів». Про те, що ця книга Посьєта зробила істотний внесок у теорію морської сили імперії, переконливо свідчить присудження її автору Демидівської премії Петербурзької академії наук. Книга дістала такий успіх, що у 1851 р. була перевидана ще раз. За застосування у бойових діях кораблів на Чорному морі «методик стрілянини Посьєта» морської артилерії імператор і генерал-адмірал Великий князь Костянтин Миколайович подарували Костянтину Посьєту два іменних персня з діамантами.

За такі визначні досягнення К.М. Посьєта його призначили командиром на навчальний артилерійський корабель «Прохор». Власне, тут молодий офіцер міг застосувати усі задумані ним удосконалення, які так підвищили боєздатність і живучість корабля під час битви і полегшили роботу команди. І коли віце-адміралу Є.В. Путятіну було доручено підписання торговельного договору з Японією, К.М. Посьєта було запрошено взяти участь у цьому дійстві. Його взяли в якості старшого офіцера і перекладача документів російсько-японського (Сімодського) мирного договору. У зв'язку з цим К.М. Посьєту довелося досконало вивчити голландську та японську мови.

Експедиція на фрегаті «Паллада» у 1852–1854 рр. з Кронштадту до Японії стала його першою навколосвітньою подорожжю. Під час цієї експедиції на кораблі був присутній письменник І.О. Гончаров, який у своїй праці «Фрегат Паллада» присвятив Костянтину Посьєту достатньо сторінок. Як старший перекладач К.М. Посьєт брав участь в усіх перемовинах і готував висновки мирного договору з Японією. Молодий офіцер, окрім дипломатичної місії, здійснив на фрегаті «Паллада» гідрографічні дослідження узбережжя Кореї та Примор'я.

У цій подорожі К.М. Посьєт став помічником адмірала. Його незвичайні здібності, акуратність, виконавчу чіткість, високу освіченість, працездатність відзначив контр-адмірал Є.В. Путятін, який на цей час був керівником Морського відомства. Пізніше інтерес контр-адмірала сприяв кар'єрі молодого Посьєта.

К.М. Посьєт писав мемуари, свої враження фіксував на папері, деякі його нотатки були згодом надруковані у книзі «Листи з навколосвітньої подорожі» у часописах «Морской сборник» та «Отечественные записки». За участь у місії на фрегаті «Паллада» К.М. Посьєт отримав черговий діамантовий перстень з руки імператора.

У 1854–1855 рр. К.М. Посьєт служив на фрегаті «Діана». У наступному 1856 р. він супроводжував шхуну «Хеда», яку російський уряд подарував японцям на знак подяки за надану допомогу морякам з фрегата «Діана». Слід зауважити, що у 1855 р. К.М. Посьєт отримав звання капітана 1-го рангу.

У 1859 р. К.М. Посьєта призначають флігель-ад'ютантом царя – його фактично включили до оточення царя Олександра II. Разом з цим у 1861–1863 рр. Костянтин Миколайович виконував обов'язки Начальника Особливої групи яхт: «Забава», «Нікса», «Хвиля», «Королева Вікторія» і пароплава «Онега», та був обраний контр-адміралом.

У 1858 р. Костянтина Миколайовича призначають вихователем Великого князя Олексія Олександровича (1850–1908), сина імператора Олександра II. Це була на той час велика честь для Костянтина Посьєта – вже високоосвіченого моряка, мандрівника, учасника багатьох знаменитих вояжів. Він погодився і багато років (майже 16) був учителем і наставником майбутнього генерал-адмірала російського флоту. Фактично К.М. Посьєт став попечителем сина імператора аж до його повноліття. Однак ці роки не минули даремно. Керуючи ескадрою, Костянтин Миколайович постійно брав із собою в експедиції юного царевича, не тільки показував йому навколишній світ, але й навчав флотським професіям. Так, вони разом здійснили морські подорожі Балтійським морем та вздовж берегів Росії (1858–1865).

У 1866–1868 рр. вони вже ходили в Середземному морі й Атлантичному океані, у 1870 р. відвідали Нову Землю, на якій К.М. Посьєт вперше встановив російський прапор. У 1871 р. на фрегаті «Світлана» вони відвідали Америку, Канаду, Сінгапур, Китай, Японію, Східний Сибір. Практично ця експедиція завершила морську освіту Великого князя. Однак, незважаючи на зусилля К.М. Посьєта у вихованні та навчанні Великого князя, пізніше він вже на посаді генерал-адмірала російського флоту не демонстрував належної старанності і своїми діями на благо Вітчизни не прикрасив цієї високої посади.

Слід також зазначити, що в ці роки К.М. Посьєт здійснював гідрографічні, навігаційні, географічні та етнографічні дослідження. Вже значно пізніше він отримав ступінь доктора економічних наук від Петербурзької академії наук. Тема його дисертації торкалася проблем російської Півночі.

У жовтні 1874 р. імператор призначив К.М. Посьєта Міністром шляхів сполучення Російської імперії. На цій посаді Костянтин Миколайович пробув майже 14 років. Мало який міністр шляхів сполучення утримувався так довго в цьому кріслі. Враховуючи те, що К.М. Посьєт був поміркованою людиною, він ще й проявив себе як раціональний новатор. Про це свідчать його справи, які він прагнув доводити до завершення. Список його новацій вражає.

А почав він свою енергійну і корисну діяльність на посаді міністра з того, що проїхав усю країну, як кажуть, вздовж і впоперек. Спочатку він організував особливі «описові» партії, які зайнялися описанням і покращенням річок, організував судноплавну інспекцію. Заснував водовимірювальні пости, метеорологічні станції, здійснив великі роботи в інтересах каботажного плавання, облаштував Сяський, Свирський і Маріїнський канали. Поглибив і відкрив Морський канал у Санкт-Петербурзі, дав вказівки регулярно здійснювати низку промірів гаваней і річок, вперше організував перевезення наливної нафти. Як міністр шляхів сполучення К.М. Посьєт мав величезний вплив на облаштування морських портів у Санкт-Петербурзі, Новоросійську, Феодосії, на поглиблення гирла Волги, що дозволило морським суднам заходити до Астрахані. Для вирішення цих завдань К.М. Посьєт збирав кращих інженерів, організовував їх на створення гідротехнічних споруд. Йому вдалося так реконструювати морський порт у Санкт-Петербурзі, що він став портом світового значення. Завершення його будівництва відбулося 16 (27) травня 1885 року.

К.М. Посьєт зробив вагомий внесок у реконструкцію транспортних каналів Маріїнської судноплавної системи, яка зв'язувала Петербург з внутрішніми морями – Ладозьким і Онезьким озерами, Архангельськом, Вологдою, Великим Новгородом. За його керівництва були облаштовані водні канали Олександра III та імператриці Марії Федорівни (1883), побудовані нові – Свирський і Сяський (1886 р.). Уся система каналів зберегла свою первісну назву «Маріїнська» (на честь імператриці Марії Федорівни). Як Міністр шляхів сполучення К.М. Посьєт спирався на кращих на той час гідротехніків, якими керував С.В. Кербедз. Залізничниками керували інженери В.В. Салов і Ф.І. Енрольд, інженер-будівельник М.Л. Фуфаєвський. Майже в усіх починаннях міністра брав участь випускник Морського Корпусу М.І. Путілов, який згодом заснував «Путіловський завод» у Санкт-Петербурзі. Після реконструкції порту в Санкт-Петербурзі К.М. Посьєт розпочав реконструкцію інших портів: Лібавського (Лієпая), Архангельського, Одеського та ін.

Неоціненна роль Костянтина Миколайовича у розвитку залізничної інфраструктури Російської імперії. Особливу увагу він приділяв прокладанню залізничних колій, які б зв'язували європейську частину країни з Уралом, а відтак і з Сибіром. Завдяки ініціативі К.М. Посьєта залізниці, замість усіяких циркулярів, стали керуватися законом – Загальним Статутом залізниць (1888). За часів керування Міністерством шляхів сполучення К.М. Посьєт долучився до процесу регулювання тарифів на залізничному транспорті. Нарешті, при К.М. Посьєті було побудовано понад 9 тис. верст – близько третини усіх залізниць Російської імперії того часу. К.М. Посьєт активно сприяв будівництву «восьмого чуда світу» – Транссибірської магістралі (Транссиба). Як зазначається в науковій літературі, К.М. Посьєт дуже пишався тим, що будівництво цієї залізничної магістралі здійснювалося вітчизняними інженерами, а всі матеріали були вітчизняного походження [3].

Костянтин Миколайович невпинно боровся з низькою якістю будівництва залізниць, які будувалися різними приватними організаціями. Тому він постійно

добивався викупу цих залізниць у казну. З поста Міністра шляхів сполучення він змушений був піти після аварії царського поїзда під Борками Харківської губернії, на приватній Курсько-Харківсько-Азовській залізниці. К.М. Посьєт був скомпрометований і тому змушений був піти у відставку, його прохання Олександр III затвердив у 1888 р. тільки на четвертий раз.

Внесок К.М. Посьєта у будівництво залізниць колосальний. Під час його керівництва Міністерством будувалися такі залізниці: Катеринінська, Владикавказька, Пермська, Привіслянська, Сизрано-Вяземська, Південно-Західні, Південні тощо. Він також сприяв будівництву мережі залізничних училищ, подекуди за його ініціативою були побудовані станційні вокзали.

Віце-адмірал К.М. Посьєт як професійний морський офіцер, пережив аварію корабля у 1868 р. на фрегаті «Олександр Невський» і розумів небезпеку морських і річкових течій. Тому 1872 р., заснував Імператорське Російське товариство порятунку на водах [4]. Він організував на річках і озерах Росії мережу рятувальних постів. К.М. Посьєт був першим і незмінним головою даного товариства, яке у 1886 р. мало на балансі біля 1 млн. рублів. На ці гроші були побудовані будинки Правління товариства і склад рятувальних засобів, церква. Прибутки від діяльності даного товариства використовувалися для допомоги вдовам і сиротам осіб, які загинули при рятуванні потерпілих. За перші 14 років дане Товариство врятувало від смерті 5500 осіб і попередило аварії понад 500 кораблів! До 25-річчя Товариства К.М. Посьєт був нагороджений орденом Святого Андрія Первозванного.

У 1866 р. К.М. Посьєту присвоюють звання генерал-ад'ютанта, а в січні 1882 р. – адмірала. У листопаді 1888 р. К.М. Посьєт покинув посаду Міністра шляхів сполучення, яку обіймав 14 років і став членом Державної Ради. Як активний член цієї Ради він категорично протестував проти акціонування залізниць, постійно показував переваги державного управління залізницями.

Завдяки старанням Костянтина Миколайовича на прапорі Росії була затверджена символіка білого, синього і червоного кольорів (1896). Ми можемо тільки здогадуватися, що француз за походженням К.М. Посьєт запозичив ці кольори у французького прапора, тільки розмістив їх у горизонтальній площині. І тому прапори сучасних Франції та Російської Федерації майже схожі. Костянтин Миколайович також затвердив символіку прапора Міністерства шляхів сполучення Російської імперії.

Безперечно, К.М. Посьєт був одним з найбільш шанованих державних діячів царської Росії. Шкода, але сьогодні про нього мало хто знає. Навіть у Санкт-Петербурзі немає жодної дошки про його перебування у цьому місті. Ця людина здійснила три навколосвітні подорожі, виконувала дипломатичні доручення в Японії, Норвегії, Ісландії, США. Дивовижно, але Костянтин Миколайович здійснив низку гідрологічних досліджень, є в нього краєзнавчі і етнографічні вишукування на Півночі Росії [5].

Займаючи вищі державні посади К.М. Посьєт більшу частину свої зарплатні спрямовував на добродійні цілі. Особисту бібліотеку (понад 20 тисяч томів) він заповів Санкт-Петербурзькому Інституту шляхів сполучення, заповів також

10 тисяч рублів для вихованців Морського Кадетського корпусу, який він закінчив у свій час.

Помер К.М. Посьєт 26 квітня 1899 року. Церемонія прощання з ним відбувалася в домі на вул. Садовій 50-б у будинку Правління Російського товариства порятунку на водах, головою якого К.М. Посьєт був у 1872–1888 роках. За гробом йшла багатотисячна траурна процесія. Похований адмірал на Новодівочому кладовищі Санкт-Петербурга. Тут поховані також його дружина Розалія Іпполітовна (у дівоцтві Лан) і сестра Емілія Миколаївна. На їх могилі встановлено хрест з чорного мармуру.

Талант К.М. Посьєта неодноразово відзначався державними нагородами – усіма орденами Російської імперії: Святого Андрія Первозванного, Святого Володимира 1 ступеню, Святого благовірного великого князя Олександра Невського з діамантами, Білого Орла, Святої Анни 1-го ступеню з Імператорською короною, Святого Станіслава 1-го ступеню і вищими орденами дванадцяти іноземних держав. Так, з рук японського імператора отримав орден «Восходящего солнца» 1-го ступеня. Однак, будучи за натурою людиною дуже скромною, Костянтин Миколайович на мундирі носив єдиний знак – про закінчення Морського корпусу, першого вищого навчального закладу в Російській імперії [6].

К.М. Посьєт – почесний громадянин п'яти міст тодішньої Росії: Тюмені, Білогорська, Старої Русси, Вологди, Пернова (Пярну). На знак вдячності за заслуги перед Вітчизною його іменем названі: затока, порт і село в затоці Петра Великого, мис в Карському морі, острів в Баренцовому морі і незамерзаючий порт в Хасанському районі Приморського краю. Далекосхідне морське пароплавання має рефрижераторне судно «Посьєт» (належить рибоконсервному заводу).

Завершити дану статтю, присвячену 200-річчю від дня народження К.М. Посьєта слід його цитатою, у якій відображене його життєве кредо:

«Я з дитинства вивчав море, вивчав, як ходити по ньому. Росія з її різними шляхами: водними і залізничними, видається безмежним океаном, і якщо мені вдалося що-небудь зробити для шляхів цього океану, то цим я зобов'язаний тим основам, які сприйняв вихованням службою на флоті і які навчився застосовувати повсюди».

Джерела та література

1. Константин Николаевич Посьет //Альманах современных русских государственных деятелей. – Санкт-Петербург : Тип. Исидора Гольдберга, 1897. – С. 59–61.

2. Российский государственный исторический архив. – Полный послужной список генерал-адъютанта Его Императорского Величества адмирала К.Н. Посьєта. 6-го октября 1888 года.

3. Бондаренко Ю. Имя на карте Отчизны / Ю. Бондаренко // Альманах «Прометей». – Москва: Мол. гвардия, 1987. – Т. 14. – С. 27–42.

4. Журнал Императорского Общества Спасения на Водах. – 1899. – Экстренный выпуск.

5. Пыж В.В. Военно-морская академия на службе Отечеству / В.В. Пыж. – Москва: Можайск-Терра, 2000 – 264 с.

6. Закревская Г.П. Руководители Ведомства путей сообщения России и СССР (1797–1995) / Г.П. Закревская, А.Л. Гольянов. – Санкт-Петербург, 1995. – 67 с.

Пилипчук О.Я., Стрелко О.Г. Константин Николаевич Посьет (1819–1899) : жизнь и деятельность (к 200-летию со дня рождения)

Статья посвящена жизни и деятельности выдающегося русского ученого, адмирала, Министра путей сообщения (1874–1888) Константина Николаевича Посьета (1819–1899). В кратком биографическом рассказе сделано ударение на его морской деятельности, на его кругосветных путешествиях, на его управлении Министерством путей сообщения Российской империи в течение 14 лет. Отражен вклад ученого в строительство портов и водных каналов, строительство железных дорог, в частности Транссибирской магистрали. В статье перечислены все начинания К.Н. Посьета из реконструкции транспортной системы в Российской империи.

Ключевые слова: К.М. Посьет, морской флот, железнодорожный транспорт, инфраструктура страны, транспортное администрирование.

Pylypchuk O.Ya., Strelko O.H. Kostiantyn Mykolaiovych Pos'iet (1819–1899): life and activity (to the 200th birthday anniversary)

This article is devoted to the life and activity of an outstanding Russian scientist, admiral, the minister of the means of communication (1874–1888) Kostiantyn Mykolaiovych Pos'iet (1819–1899). In a short biographical description the authors put an emphasis on his maritime activity, on his trips around the world as well as on his 14 years directorship at the Ministry of the means of communication in the Russian Empire. The contribution of the scientist into the construction of ports, railways, in particular the Trans-Siberian Railway has been highlighted. The article enumerates all initiatives by K. M. Pos'iet since the transport system reconstruction in the Russian Empire.

Keywords: K. M. Pos'iet, maritime fleet, railway transport, country's infrastructure, transport administration.

УДК 656.2 (092)
Підкошаная О.М.

М.С. СТРЕЛЕЦЬКИЙ (1885–1967) – ФАХІВЕЦЬ У СФЕРІ БУДІВЕЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ ТА МОСТОБУДУВАННЯ

У статті висвітлюється життя та діяльність талановитого радянського вченого - М.С. Стрелецького. Своїми працями він вписав яскраві сторінки в історію будівельного мистецтва, в розвиток шляхів сполучення, мостобудування і вітчизняної науки і техніки, загалом. Окреслені основні напрями його наукових досліджень, проаналізована практична, громадська та педагогічна діяльність вченого.

Ключові слова: техніка, наука, мостобудування, проектування, радянський вчений.

Ім'я Миколи Станіславовича Стрелецького (1885–1967) як відомого вченого, інженера і дослідника сталевих мостів та конструкцій добре відоме не тільки в Україні, а й за кордоном. Це був інженер шляхів сполучення, вчений у сфері мостобудування, будівельної механіки, член-кореспондент АН СРСР (1931),